

OBSAH

Předmluva	...11
1 Neštěstí, krizové události, katastrofy a jedinec	
(Tomáš Kohoutek, Dalibor Špok, Ivo Čermák)	...18
Úvod	...18
1.1 Stručná historie psychologického zkoumání	
katastrof	...21
1.2 Psychické reakce na krizovou událost	...23
1.2.1 Syndromy spojené s působením neštěstí	
a krizových událostí	...23
1.2.2 Neštěstí a stres	...29
1.3. Faktory ovlivňující reakci na neštěstí	...36
1.3.1 Charakteristiky situace	...42
1.3.2 Psychické zpracování události	...44
1.3.3 Sociální opora	...55
1.3.4 Informovanost	...60
1.3.5 Individuální a rodinné faktory,	
osobnostní charakteristiky	...63
1.3.6 Sociodemografické charakteristiky	...65
1.4 Trauma a komunita	...72
1.5 Intervence, psychosociální pomoc	...81
2 Povodeň jako jedna z možných přírodních katastrof	
(Jan Munzar)	...93
Úvod	...93

2.1	Co to je, když se řekne povodeň ...	94
2.2	Kategorizace přirozených povodní na území České republiky ...	95
2.3	Povodně a lidé v minulosti ...	96
2.4	Katastrofální povodně na Moravě a ve Slezsku v červenci 1997 ...	100
2.5	Blesková povodeň v okolí Olešnice 15. července 2002 ...	103
2.6	Srpen 2002: po pěti letech opět katastrofa století ...	104
2.7	Poučení pro budoucnost? ...	107
3	Povodně a pomoc z perspektivy zasažených (Tomáš Kohoutek, Tomáš Urbánek, Ivo Čermák, Bohumila Baštecká) ...	110
	Úvod ...	110
3.1	Výzkum povodňových událostí a pomoci z perspektivy zasažených ...	111
3.1.1	Okrhuhy otázek pro výzkum ...	111
3.1.2	Struktura výzkumné metody ...	115
3.1.3	Výběr respondentů ...	118
3.1.4	Popis souboru ...	120
3.2	Průběh povodní ...	122
3.2.1	Fáze I: Před příchodem vody ...	122
3.2.2	Fáze II: Příchod vody ...	127
3.2.3	Fáze III: Po opadnutí vody	132
3.2.4	Fáze IV: Obnova ...	139
3.3	Prožívání události zasaženými ...	143
3.3.1	Hodnocení dopadů povodní na prožívání ...	143
3.3.2	Symptomy prožívání zátěže v průběhu povodní ...	147
3.3.3	Skupiny respondentů podle způsobu prožívání povodně ...	160
3.4	Významné aspekty pomoci ...	168
3.4.1	Důležitost jednotlivých složek pomoci ...	168

3.4.2 Psychosociální pomoc a opora ...171
3.4.3 Pozitivní a negativní aspekty pomoci ...178
3.4.4 Otázky dlouhodobé pomoci lidem zasaženým povodněmi ...181
3.4.5 Bilancování a poučení z povodní ...185
4 Povodně a pomoc z perspektivy pomáhajících
(Marek Navrátil, Ivo Čermák, Tomáš Kohoutek) ...192
Úvod ...192
4.1 Metoda výzkumu ...193
4.1.1 Popis souboru ...194
4.2 Situace katastrofy ...195
4.3 Osobnost pomáhajících ...198
4.4 Situace zasažených ...201
4.5 Potřeby primárních obětí povodní ...204
4.6 Aspekty práce pomáhajících ...207
4.7 Nespecifické reakce zasažených ...211
4.8 Zasažení: život po povodni – nevstoupíš dvakrát do stejné řeky ...213
4.9 Pomáhající: život po povodni – nevstoupíš dvakrát do stejné řeky ...217
Dodatek: Modely efektivní pomoci podle pomáhajících ...221
5 Zkušenosti s poskytováním psychologické péče o evakuované obyvatele z Prahy 7 po povodních v roce 2002
(Martin Kořán) ...231
5.1 Zkušenosti s poskytováním psychologické péče o evakuované obyvatele z Prahy 7 po povodních v roce 2002 ...231
5.2 Tsunami 2004 ...238
5.2.1 Okamžitý kontakt s médií, informování veřejnosti o pravděpodobných reakcích ...249
5.2.2 Linka pomoci, šíření tištěných informací o emočních reakcích a následné pomoci ...250

6	Psychosociální pomoc během povodní v Olomouci a okolí na jaře 2006 (Martin Jániš) ...254
	Úvod ...254
6.1	Vymezení psychosociální pomoci ...255
6.2	Práce v Kontaktním centru ...257
6.3	Práce v terénu ...260
6.4	Úkoly koordinátora ...263
6.5	Zdroje zátěže ...264
7	Anatomie mediálního příběhu o povodních 2002 v deníku MF Dnes (Veronika Kvaková (Čermáková)) ...266
	Úvod ...266
7.1	Ontologické bezpečí ...267
7.2	Vztah médií a reality ...269
7.3	Narativní struktury příběhu ...275
7.4	Povodně 2002: fakta ...277
7.5	Operacionalizace ...278
7.6	Editoriální strategie a změna stereotypu redakčního členění ...280
7.7	Tematická obsahová analýza ...289
7.7.1	Člověk – živel – lidská příroda ...289
7.7.2	Motiv ohrožení a konstrukce ontologického bezpečí ...298
7.8	Anatomie příběhu o povodních 2002: drama se smířlivým koncem ...308
8	Povodně a jiné mimořádné události: Informace, podněty, návody k postupům při organizování pomoci (Jana Sedláková) ...318
	Úvod ...318
8.1	Organizace pomoci ...319
8.1.1	Obecné zásady ...319
8.1.2	Pomáhající týmy ...320

8.2 Vzdělávání pracovníků	...324
8.3 Spolupráce (inspirace, informace, dosavadní zkušenosti)	...326
8.3.1 Příklady dobré praxe	...329
8.4 Spolupráce s médií a manipulace s citlivými údaji	...330
Dodatek	...333

Přílohy ...338

Věcný rejstřík ...343

Jmenný rejstřík ...346

Literatura ...349

Abstrakt ...355

Abstract ...357

O autorech ...359